

הארץ, יחס חיובי לבנין א"י. כשיגדלו ויהיו יהודים יבחרו בעצמם את הדרך. למעשה אין לסוד השפה נפרץ. קשה מאוד כנראה לגרמני לקנות לעצמו את השפה.

י"ח אלול
3 ספטמבר
יום ב'

ראשי פרקים לחכניה עיונית ומעשית של הקונגרס.

א. לחכניה העיונית:

- (1) גאולת הקרקע ברשות הקה"ק בחור קנין העם.
- (2) ההישוב עובדת על יסוד עבודה עצמית בעזרת הון לאומי.
- (3) עבודה עברית מאורגנת בכל ענפי המסך העברי בארץ.
- (4) קואופרציה משקית וקבלנית בחקלאות, חרושת, בנין, מלאכה ומסחר.
- (5) שכונות עובדים על יד הערים והמושבות.
- (6) חוזי-עבודה בין נותני העבודה הצבוריים והפרטיים והתסדרות הכללית.
- (7) אבטונומיה גמורה של המוסדות הישוביים, המשקיים והתרבותיים של המועלים.
- (8) הכרת חברת העובדים ובנותיה בכל המוסדות המישוביים.
- (9) חנוך ותרבות-עבודה ברשות-העובדים, לילדים, נוער ובוגרים.

10) שיוון גמור של האשה העובדת ושיתופה האקטיבי בעליה, החישובות, בעבודה, בחיי המשק, החרבות, והחברה.

1) חוקת הגנת העובד העובדת והנוער העובד,
12) הכשרה חלוצית והכרת החלוץ העולמי, ותנוך הנוער להגשמה עצמית והשתתפות חלוצית בהקמת חברת העובדים בא"י.

13) זכות בחירה כללית בלי הבדל מעמד ומין בכל המושבות, הערים, מוסדות האבטונוסיה העברית ושלטון הארץ.

14) ארגון משותף של פועלים עברים וערבים על יסוד חטיבות לאומיות אבטונוסיות.

ב. החפידים של הליגות

- 1) חנוך העם, וביחוד הנוער, ברוח א"י העובדת והכשרתו להשתתף בפועל ביצירת חברת העובדים בא"י.
- 2) סיוע מוסרי פוליטי וחמרי לפעולה הישובית, המשקית, המקצועית והתרבותית של פועלי א"י המתנהלת על ידי ההסתדרות הכללית.
- 3) הפעלת המוסדות וההסתדרות הלאומיים המשתתפים בבנין א"י בכיוון חברת-העובדים בא"י.
- 4) בירור השאלות המעשיות והעיוניות של א"י העובדת.
- 5) סיוע בפועל להכשרה החלוצית בגולה והגברת העליה העובדת לארץ.

א. הפעולה המעשית של הליגה:

(1) הוצאה עתונות. מלבד "דבר" יצא בארץ ירחון עברי ושבועון יודי בשביל הגולה. במזרח אירופה אורגן עברי של החלוצ ואורגן יודי של א"י העובדת. במערב אירופה ירחון עיוני בגרמנית. ביולמין בגרמנית, צרפתית ואנגלית. באמריקא אורגן אנגלי לנוער.

(2) פעולה בשביל הקרן המרכזית של ההסתדרות, רכישת חון למפעלי ההסתדרות, אספי כלים, מכשירים וספרים.

(3) סידור משקי הכשרה לחלוצים, סמינריונים לנוער, הצגת חיי העבודה שבארץ בפילמים מפעלי אמנות וספורט בכל רחבי הגולה.

(4) סידור בקורים עממיים בארץ.

(5) פעולה פוליטית.

בישיבה שהיחה לנו הבוקר מכתבי את שני הסעיפים הראשונים. שפרינצק הודיע שהוא יציע מה צריכות להיות הסיסמאות הקצרות שלנו - השאלגווערטער. מחר בערב נזמין את באי כוח ההתאחדות, פוע"צ וי.ו.ב. והחלוצ ליסוד הועד האורגניזציוני המכין של המועצה בגרמניה. מחר בחמש נזדמן את שטיינברג.

קבלתי מכתב מאליהו. מכתב יצא ביום 24.8.28 ובראשו התאריך מיום 22.8.28, בטרם בוא החברים קפלנסקי וב.צ. שעל ידם שלחתי מכתב לזה"פ (15.8.28) נחקבל מכתב מביילינסון האומר שאשהה

בחול עור שני חדשים (כיצד עשה זאת ביילינסון ועל יסוד מהזן)
ואליה מביע צערו הרב על זאת ודורש שאשוב סיד, כי המצב בהסדרות
קשה.

הצבור רואה את חוצאות הוה"ט כמפלה, ובכלל ישנה הרגשה
דכאון בצבור. מאמריקא נהקבלו רק 13,000 לירה, והחוב לבנק גל
ב-4,000. וה"ח נחונה בטכנה. אחרי ישיבה עם הנה"צ (בהשתתפות
אליהו, יבנאל, טברסקי, קפלן ופרומקין) הציעה סולד 2,500, בתנאי
שלונדון הסכים לכך (הנה"צ בירושלם בטוחה בהסכמה זו), בקבוצות
שורר יאוש, קבוצת גבעה עומדת לפני התפוררות, בערים וביחוד בת"א
המצב רע, האינפלדיות רבה, העבודות אינן מתחילות, "מנור" נדחקים
הפועלים העבריים, הסיליקט נסגר שוב, ביה"ח לבקובין עומד לפני
פשיטת רגל, המצב רע בבתי חרושת לובלינר ומספירו, בגשר עומדים
לפטר 120 איש; אי האסון בתור ההסדרות מחובר באופן סבהיל, הרגש
הציוני חזק, אבל מחגורת גם הציניות.

מסרתי לשפרינצק את הצעה חכניתו של ברל לאחור.

י"ט אלול
4 ספטמבר
יום ג'

הלכנו הבוקר למשרד הבחינות של אינסטיטוט פסיכוטכני
המתנהל ע"י הלמוט בוגן. היו שני הווילבושביצים, קנוביץ מציוני
גרמניה ואנכי. את הבחינות עצמן לא ראינו, ורק שוחחנו עם המנהל -